

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ О МЕЂУСОБНОЈ ЗАШТИТИ ПОВЕРЉИВИХ ИНФОРМАЦИЈА И МАТЕРИЈАЛА РАЗМЕЊЕНИХ У ОКВИРУ САРАДЊЕ У ОБЛАСТИ ВОЈНЕ ИНДУСТРИЈЕ

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске о међусобној заштити поверљивих информација и материјала размењених у оквиру сарадње у области војне индустрије, који је потписан 12. маја 2009. године у Анкари, у оригиналу на српском, турском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУСКЕ О МЕЂУСОБНОЈ ЗАШТИТИ ПОВЕРЉИВИХ ИНФОРМАЦИЈА И МАТЕРИЈАЛА РАЗМЕЊЕНИХ У ОКВИРУ САРАДЊЕ У ОБЛАСТИ ВОЈНЕ ИНДУСТРИЈЕ

Влада Републике Србије и Влада Републике Турске (у даљем тексту: „Стране”),

у намери да обезбеде међусобну заштиту поверљивих информација и материјала из области војне индустрије, који су поверљиви у држави једне од Страна и пренети у државу друге Стране и/или су настали сарадњом између њихових организација,

сагласно одредбама Споразума о војно-научној и војно-техничкој сарадњи између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Турске, потписаног 23. јула 2004. године у Београду и одредби члана 8. Споразума између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Турске о сарадњи у војној индустрији потписаног 19. августа 2004. године, која гласи: „Заштита поверљивих информација ће бити уређена у складу са посебним споразумом између Страна о међусобној заштити и размени поверљивих информација и материјала у области војно-индустријске сарадње”,

потврђујући да овај споразум неће утицати на обавезе Страна које проистичу из других међународних уговора, у којима су оне уговорне стране, као и да неће бити коришћен против интереса, безбедности и територијалног интегритета других држава,

споразумеле су се о следећем:

ЧЛАН 1.

ЦИЉ

1. Циљ овог споразума је дефинисање поступака међусобне заштите поверљивих информација и материјала размењених у оквиру сарадње и/или насталих у процесу међусобне сарадње између Страна и/или њихових организација у области војне индустрије.
2. У овом споразуму дати су услови за међусобну заштиту и размену и/или стварање поверљивих информација и материјала размењених или насталих у процесу међусобне сарадње између њихових организација, на које ће се односити уговори дефинисани у тачки 2. члана 3. овог споразума у вези са сарадњом у области војне индустрије, које ће закључити Стране и/или њихове организације.

ЧЛАН 2.

ОБИМ

1. Споразум садржи принципе и активности „међусобне заштите поверљивих информација и материјала размењених у оквиру сарадње у области војне индустрије” између Страна и/или њихових организација.
2. Овај споразум се не односи на оружје за масовно уништење (нпр. хемијско, биолошко, нуклеарно или радиолошко) и припадајућу опрему.

ЧЛАН 3.

ДЕФИНИЦИЈЕ

- 1) **Поверљиве информације и материјали** - свака информација или материјал без обзира на облик, врсту или начин преношења, која је обележена ознаком безбедносне класификације и која, због националних безбедносних интереса и у складу са националним законодавством, захтева заштиту од неовлашћеног приступа, коришћења или уништења.
- 2) **Уговор** је сваки посебан споразум (као нпр. меморандум о разумевању, протокол, технички уговор итд), закључен између надлежних органа или организација Страна, којим се регулише размена и/или настанак поверљивих информација и материјала у оквиру сарадње између Страна.
- 3) **Надлежни орган** је државни или именовани орган који је овлашћен за област војне индустрије и одговоран за примену овог споразума, у складу са чланом 4. овог споразума.
- 4) **Организација** је државна установа или приватна компанија без обзира на врсту власништва, која је под надзором надлежног органа дефинисаног у члану 4. овог споразума и у којој се рукује поверљивим информацијама и материјалима, где се они чувају или штите, а која учествује у међународној сарадњи или примени уговора дефинисаних у тачки 2. члана 3. и која је укључена у област војне индустрије, у оквиру овог споразума.
- 5) **Страна порекла** је Страна/организација која је власник и/или стваралац поверљивих информација и материјала и/или их преноси Страни примаоцу.
- 6) **Страна прималац** је Страна/организација која прима поверљиве информације и материјале од Стране порекла.
- 7) **Трећа страна** - међународне организације, државе и њихове владе које нису стране у овом споразуму, као и физичка и правна лица ових организација и држава.
- 8) **Уговорна страна** је физичко или правно лице, које представља Страну/организацију одговорну и овлашћену за уговоре дефинисане у тачки 2. члана 3. овог споразума, који су потписани у сврху спровођења пројекта у оквиру сарадње у области војне индустрије између Страна и/или њихових организација.
- 9) **Гостујуће особље** – особље или представник било које уговорне стране који посећују организацију укључену у активности које обухватају поверљиве информације и материјале.
- 10) **Потврда о позитивној безбедносној провери** је резултат стручних процедура којим се потврђује да је извршена безбедносна провера датог лица и да је исто проглашено поузданим за приступ и управљање поверљивим информацијама и материјалима, у складу са националним законодавством о заштити и коришћењу поверљивих информација и материјала.
- 11) **Потврда о безбедности објекта** је резултат стручних поступака којима се потврђује да су планиране мере заштите објекта у складу са захтеваним нивоом безбедносне класификације, узимајући у обзир услове места и окружење и могуће спољашње и унутрашње претње по безбедност поверљивих информација и материјала који се чувају у том објекту.
- 12) **„Принцип треба-да-зна”** односи се на потребу приступа поверљивим информацијама и материјалима услед обављања службене дужности и/или одређеног задатка.

ЧЛАН 4.

НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Надлежни органи одговорни за примену овог споразума су:

за Владу Републике Србије: Министарство одбране Републике Србије,
за Владу Републике Турске: Министарство националне одбране
Републике Турске.

ЧЛАН 5.

ПРИМАТ ОВОГ СПОРАЗУМА НАД УГОВОРИМА

У случају било каквих неслагања између одредаба овог споразума и уговора дефинисаних у тачки 2. члана 3. овог споразума, који могу бити закључени после ступања на снагу овог споразума између Страна и/или њихових организација у области војне индустрије, примењиваће се одредбе овог споразума.

ЧЛАН 6.

БЕЗБЕДНОСНА КЛАСИФИКАЦИЈА

1. У оквиру мера безбедности прописаних њиховим националним законодавством и аранжманима, Стране и њихове организације обавезују се да ће обезбедити заштиту поверљивих информација и материјала, размењених или насталих међусобном сарадњом у складу са одредбама овог споразума и усвајају еквивалентно степеновање заштите на српском, турском и енглеском језику, као што је дато у табели:

СРПСКИ

ДРЖАВНА ТАЈНА
СТРОГО ПОВЕРЉИВО
ПОВЕРЉИВО
ИНТЕРНО

ТУРСКИ

ÇOK GİZLİ
GİZLİ
ÖZEL
HİZMETE ÖZEL

ЕНГЛЕСКИ

TOP SECRET
SECRET
CONFIDENTIAL
RESTRICTED

2. Свака од Страна и њихове организације обавезују се да обележе поверљиве информације и материјале које су добиле од друге Стране или њених организација, сопственим степеном безбедносне класификације у складу са еквивалентним ознакама из наведене табеле.

3. Стране се обавезују да се узајамно обавештавају о свим променама у вези са формалним означавањем или степеном безбедносне класификације.

4. У складу са националним законодавством, безбедносне потврде (потврда о безбедности објекта и потврда о позитивној безбедносној провери) које једна од Страна изда својим организацијама или лицима, признаће и друга Страна.

ЧЛАН 7.

МЕЊАЊЕ ИЛИ УКИДАЊЕ БЕЗБЕДНОСНЕ КЛАСИФИКАЦИЈЕ

1. Степен безбедносне класификације који је додељен информацијама и материјалима може да повећа, смањи или укине само Страна порекла која

поседује поверљиве информације и материјале. О одлуци о таквој промени и укидању, Страна порекла обавестиће одмах Страну примаоца, која ће применити ову одлуку о измени или укидању.

2. Степен безбедносне класификације који је додељен поверљивим информацијама и материјалима који настану током сарадње између Страна и/или њихових организација, биће одређен, промењен или отказан уз међусобну сагласност Страна и/или њихових организација. Када се не постигне договор о степену безбедносне класификације који ће бити одређен за информације и материјале, биће прихваћен онај степен безбедносне класификације који предложи једна од Страна и/или њене организације, а који предвиђа виши степен заштите.

ЧЛАН 8.

ПРЕНОШЕЊЕ ПОВЕРЉИВИХ ИНФОРМАЦИЈА И МАТЕРИЈАЛА

1. Поверљиве информације и материјали преносиће се на међувладином нивоу каналима који су предвиђени ставом 2. овог члана или на неки други начин око ког Стране постигну договор.

Изузетно, у хитним случајевима, поверљиве информације и материјале могу преносити лица која представљају организацију надлежну за спровођење уговора дефинисаних у тачки 2. члана 3. овог споразума и која поседују реципрочно прихваћену потврду о позитивној безбедносној провери за одговарајући степен безбедносне класификације. За ту сврху, тим лицима ће надлежни орган дати специфична овлашћења и одговарајуће инструкције у вези са њиховим дужностима и безбедношћу информација и материјала које ће преносити. Овај поступак примењиваће се само када нема довољно времена да се изврше уговорне обавезе и у ситуацијама које узрокују кашњење у погледу преношења поверљивих информација и материјала каналима изложеним у даљем тексту.

2. Канали којима ће се захтевати и примати поверљиве информације и материјали:

- а) из Републике Србије у Републику Турску: из Амбасаде Републике Србије у Републици Турској Министарству Националне одбране Републике Турске, нотом;
- б) из Републике Турске у Републику Србију: из Амбасаде Републике Турске у Републици Србији Министарству одбране Републике Србије, нотом.

3. Пренос информација и материјала означених степеном безбедносне класификације „ДРЖАВНА ТАЈНА/СТРОГО ПОВЕРЉИВО - ÇOK GİZLİ/GİZLİ - TOP SECRET/SECRET” обављаће се уз међусобну сагласност надлежних органа Страна и предузимањем мера које ће сигурно спречити неовлашћени приступ тим информацијама и материјалима.

4. Преношење информација и материјала означених степеном безбедносне класификације - „ПОВЕРЉИВО – ÖZEL - CONFIDENTIAL” вршиће се преко курира или ће се такве информације и материјали преносити у запечаћеном пакету. На тај начин, приступ њима имаће само лица која имају статус „треба да зна”.

5. Информације и материјали који носе ознаку степена безбедносне класификације „ИНТЕРНО - İZMETE ÖZEL - RESTRICTED” могу се поштом слати примаоцу унутар државних граница државе друге Стране.

6. У случају да пренос поверљивих информација и материјала не може да се изврши каналима предвиђеним ставом 2. овог члана, због њихове величине, тежине, паковања или из било којег другог разлога, примењиваће се следећа правила:

- а) транспорт поверљивих информација и материјала зависиће од претходног писаног одобрења надлежног органа Стране порекла у односу на датуме, средства која ће бити коришћена за транспорт и методе извршења транспорта;
- б) поверљиве информације и материјали биће заштићени и носиће их лица која су прошла безбедносну проверу и поседују потврду о позитивној безбедносној провери за одговарајући ниво безбедносне класификације и која су овлашћена од стране надлежног органа за безбедност и пратњу поверљивих информација и материјала за које су одговорни;
- в) организације Страна одредиће план пута на територији своје државе. У случају да се мора организовати периодични транспорт, места утовара и истовара и мере за гарантовање безбедности поверљивих информација и материјала током транзитног преласка и проласка кроз царину биће одређени међусобним договором организација Страна.

ЧЛАН 9.

КОРИШЋЕЊЕ ПОВЕРЉИВИХ ИНФОРМАЦИЈА И МАТЕРИЈАЛА

1. У складу са циљем преношења, поверљиве информације и материјали и информације и материјали који нису поверљиви, а који су размењени и/или настали сарадњом између Страна и/или њихових организација, могу се користити само у сврхе које су повезане са спровођењем овог споразума или извршењем уговора који ће бити сачињени у оквиру овог споразума и које ће одобрити Страна.
2. „Know-how” и друга права интелектуалне својине у вези са поверљивим информацијама и материјалима биће обострано поштована.
3. Поверљиве информације и материјали, „know-how” који се на њих односи, као и друга права интелектуалне својине, неће се одавати трећој страни без претходне писане сагласности надлежног органа Стране порекла.
4. Поверљиве информације и материјали могу се откривати само лицима која имају одговарајуће одобрење и којима је издата потврда о позитивној безбедносној провери од стране надлежног органа у складу са чланом 4. овог споразума, а по принципу „треба-да-зна”.
5. Уколико немају безбедносну потврду (потврду о безбедности објекта или потврду о позитивној безбедносној провери) за одређени ниво безбедносне класификације издату од стране надлежног органа, организације Страна и њихови представници не могу учествовати у студијама и спровођењу уговора из тачке 2. члана 3. овог споразума, који обухватају поверљиве информације и материјале.

ЧЛАН 10.

ЗАШТИТА ПОВЕРЉИВИХ ИНФОРМАЦИЈА И МАТЕРИЈАЛА

1. У складу са својим националним законодавством, Стране и њихове организације предузеће све потребне мере у циљу заштите поверљивих информација и материјала који настану или се преносе у току сарадње између Страна и/или њихових организација. Оне су такође дужне да обезбеде заштиту таквих поверљивих информација и материјала најмање истог нивоа у односу на заштиту предвиђену за властите поверљиве информације и материјале.
2. Када се лицима или организацијама одобри приступ поверљивим информацијама и материјалима на уговорној основи, та лица или организације испуњаваће обавезе које произилазе из овог споразума и посебног уговора, закљученог на основу овог споразума, тако да ће Стране поштовати правила наведена у овом споразуму. Ова одредба ће се такође примењивати у случајевима када та лица или организације морају да изврше пренос било којих поверљивих информација и материјала трећој страни у оквиру овог споразума.
3. Поверљиве информације ће при обради или даљем преношењу помоћу информатичких средстава бити криптозаштићене. Начини криптозаштите биће утврђени међусобним договором надлежних органа Страна.
4. Обавезе Страна и њихових организација у вези са употребом поверљивих информација и материјала и спречавањем њиховог откривања, биће на снази и након престанка важења овог споразума.

ЧЛАН 11.

АНЕКС О БЕЗБЕДНОСТИ

1. Сваком уговору или таквом аранжману који обухвата поверљиве информације и материјале, Страна порекла или њена организација додаће анекс о безбедности, у ком ће бити наведене поверљиве информације и материјали које Страна прималац треба да заштити, као и степен безбедносне класификације који им је додељен.
2. Надлежни орган Стране примаоца доставиће организацијама одређеним за контролу примене мера безбедности, копије безбедносних анекса које сачини Страна порекла.
3. Анекс о безбедности који Страна порекла или њене организације треба да припреме за сваки пројекат, садржаће:
  - а) Дефиниције и класификације у вези са степеном безбедносне класификације који ће бити додељен поверљивим информацијама и материјалима;
  - б) Мере предострожности које треба примењивати у вези са обостраном заштитом поверљивих информација и материјала;
  - ц) Поступке за утврђивање и надокнаду штете која може настати услед откривања поверљивих информација или губитка поверљивог материјала;
  - д) Поступке за обавештавање заједничког одбора, који ће бити установљен у складу са ставом 3. члана 12. овог споразума (Угрожавање безбедности), о штети насталој услед откривања поверљивих информација или губитка поверљивог материјала.

ЧЛАН 12.

УГРОЖАВАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ

1. У случају неовлашћеног приступа, губитка, злоупотребе или откривања поверљивих информација и материјала или у случају сумње да су се догодиле такве повреде безбедности након њиховог преношења Страни примаоцу, Страна прималац предузеће све неопходне мере у складу са својим националним законодавством и аранжманима и обавестиће одмах Страну порекла о насталој ситуацији и о мерама које је предузела, као и о њиховим резултатима. Такво обавештење треба да садржи довољно података како би се омогућило Страни порекла да изврши потпуну процену настале штете.
2. Повреде правила заштите поверљивих информација и материјала које настану услед немара једне од Страна и/или њених организација истражиће одговарајући органи, у складу са законодавством Стране порекла. На захтев, друга Страна ће пружити помоћ у току истраге.
3. Како би се надокнадили губитак или штета настали као последице повреде правила о заштити поверљивих информација и материјала, услед немара једне од Страна и/или њених организација, биће основан независни заједнички одбор у чијем ће саставу бити представници Страна. Овај одбор утврђиваће губитак или штету који настану услед непоштовања прописа, узимајући у обзир одредбе става 3. члана 11. (Анекс о безбедности) овог споразума, а она Страна која је изазвала губитак или штету биће дужна да надокнади тај губитак или штету.

ЧЛАН 13.

ПРЕВОД, УМНОЖАВАЊЕ И УНИШТАВАЊЕ ПОВЕРЉИВИХ ИНФОРМАЦИЈА И МАТЕРИЈАЛА

1. Информација или материјал означени степеном безбедносне класификације „ДРЖАВНА ТАЈНА/СТРОГО ПОВЕРЉИВО - ÇOK GİZLİ/GİZLİ - TOP SECRET/ SECRET” може се преводити или копирати само уз претходну писану сагласност надлежног органа Стране порекла.
2. Поверљиве информације и материјале преводиће лица која имају одговарајућу потврду о позитивној безбедносној провери. Сви преводи носиће одговарајућу ознаку и напомену о степену безбедносне класификације тако да указују да је тај поверљиви документ добијен од Стране порекла. Документи који су преведени на тај начин биће подвргнути истој контроли и заштити као и оригинал.
3. Када се поверљиве информације или материјал умножавају, свака копија биће обележена оригиналним ознакама безбедносне класификације. Такве копије информација и материјала пролазиће исту контролу и имаће исту заштиту као и оригинали. Број копија биће ограничен на број који је неопходан за службену употребу.
4. Поверљиве информације и материјали биће уништени или измењени тако да се онемогући њихова делимична или потпуна реконструкција. Међутим, када истекне рок или престане сврха коришћења, Страна прималац ће информације и материјале означене степеном безбедносне класификације „ДРЖАВНА ТАЈНА/СТРОГО ПОВЕРЉИВО - ÇOK GİZLİ/GİZLİ - TOP SECRET/SECRET”, уместо да их уништи, вратити Страни порекла, под условом да су се надлежни органи Страна о томе сагласили.

ЧЛАН 14.

ПОСЕТЕ

1. Посете установама на територији једне Стране, које се односе на спровођење овог споразума или на спровођење уговора или аранжмана закључених на основу овог споразума, зависиће од претходне писане сагласности надлежног органа Стране примаоца у складу са важећим условима у држави Стране примаоца. Сви припадници гостујућег особља поштоваће безбедносне прописе који су на снази на територији Стране примаоца.

2. Посете које не укључују приступ поверљивим информацијама и материјалима или местима на којима се они чувају или обрађују, као и путовања гостујућег особља, без обзира на то да ли имају држављанство држава Страна или државе треће стране, реализоваће се у складу са националним законодавством и праксом Стране примаоца.

3. Дозвола за посете које укључују приступ поверљивим информацијама и материјалима или местима на којима се поверљиве информације и материјали чувају или обрађују, биће дата само лицима која имају одговарајућу потврду о позитивној безбедносној провери за приступ местима на којима се чувају или обрађују поверљиве информације и материјали друге Стране, уз претходну обострану писану сагласност надлежних органа Страна. Посете држављана треће стране које укључују приступ поверљивим информацијама и материјалима или местима где се такве информације и материјали могу добити, биће дозвољене само уз обострану сагласност надлежних органа Страна.

4. Захтев за посете биће прослеђен надлежном органу Стране примаоца најмање 21 дан пре предложеног датума посете. Овај захтев биће прослеђен каналима као што је изложено у ставу 2. члана 8. овог споразума.

5. Сваки захтев за посету биће формулисан у складу са прописима који су на снази у држави Стране примаоца и обухватаће следеће податке:

- а) име и презиме припадника гостујућег особља, датум и место рођења, држављанство, број пасоша и службени положај;
- б) степен позитивне безбедносне провере коју је припадник гостујућег особља добио од надлежног органа Стране која је поднела захтев;
- ц) предложени датум почетка и предвиђено време трајања посете;
- д) врсту и степен безбедносне класификације поверљивих информација и материјала којима ће припадник гостујућег особља имати приступ;
- е) називе објеката, просторија и места која ће припадник гостујућег особља посетити и сврху посете;
- ф) имена, презимена и званичне функције лица која ће примити гостујуће особље;
- г) датум и потпис и званични печат надлежног органа Стране која је поднела захтев.

6. Дозвола за посету важиће само за одређени датум или период. Међутим, ради лакше сарадње између Страна и/или њихових организација, може да се направи распоред посета у периоду не дужем од 12 месеци. У том случају; ако се претпоставља да се планирана посета неће завршити у оквиру одобреног временског периода, или уколико је потребно да се продужи трајање таквих посета, надлежни орган Стране која подноси захтев мора обновити

захтев за посету, најмање 21 дан пре истека важења дозволе за посету која је у току.

7. У случају смрти припадника гостујућег особља или члана породице, Страна прималац ће о томе обавестити Страну пошиљаоца, транспортовати тело умрлог до најближег аеродрома на својој територији и предузети друге потребне мере транспорта до аеродрома Стране пошиљаоца.

8. Током посета установама на територији једне од Страна у циљу спровођења овог споразума или извршавања уговора дефинисаних у тачки 2. члана 3. овог споразума, губитак или штета које може проузроковати гостујуће особље као последицу повреде мера безбедности, биће утврђени од стране одбора наведеног у ставу 3. члана 12. (Угрожавање безбедности) овог споразума, а настали губитак и штета биће надокнађени у складу са наведеним чланом.

ЧЛАН 15.

ОПШТИ УСЛОВИ

1. Стране треба међусобно да се консултују у погледу примене поступака, аранжмана и мера које се односе на безбедност поверљивих информација и материјала који ће се размењивати и/или стварати међусобном сарадњом у оквиру програма мултинационалне сарадње у области војне индустрије у којима обе Стране учествују и/или ће учествовати.

2. Одговарајуће одредбе споразума од 23. јула 2004. и 19. августа 2004. године, који су наведени у трећем ставу преамбуле овог споразума, примењиваће се и на друга питања која нису уређена овим споразумом.

ЧЛАН 16.

ПРАВНА ПИТАЊА

На гостујуће особље и чланове породица примењиваће се национално законодавство Стране примаоца.

ЧЛАН 17.

ФИНАНСИЈСКА ПИТАЊА

1. Трошкове организација државе једне од Страна који настану применом мера заштите поверљивих информација и материјала неће надокнађивати организације државе друге Стране.

2. Трошкове (исхрана, смештај, путни трошкови) везане за посете између Страна и/или њихових организација ради реализовања пројеката у оквиру овог споразума, сносиће Страна која упућује гостујуће особље.

3. Права особља, путне дневнице, дневна примања и друге припадајуће финансијске обавезе према гостујућем особљу који су упућени ради реализовања активности у оквиру овог споразума, сносиће Страна која упућује гостујуће особље.

4. На гостујуће особље примењиваће се порески прописи који су на снази у земљи Стране примаоца и то за набавку робе и плаћање услуга пружених у оквиру граница државе Стране примаоца у току посете.

ЧЛАН 18.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ

1. Свака од Страна може да предложи измене и допуне овог споразума тако што ће послати претходно писано обавештење другој Страни.
2. Преговори у вези са изменама и допунама за које је једна Страна претходно упутила другој писани захтев, започеће у оквиру групе за билатералне разговоре коју ће Стране образовати по принципу реципроцитета најкасније 30 дана по пријему захтева.
3. Измене и допуне око којих се Стране усагласе и које ће бити унете у Споразум, ступиће на снагу у складу са чланом 21. овог споразума (Ступање на снагу).

ЧЛАН 19.

РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

1. Спорове који настану услед разлика у тумачењу или примене овог споразума, Стране ће решавати искључиво путем преговора у оквиру групе за билатералне разговоре која ће бити образована у складу са ставом 2. члана 18. овог споразума (Измене и допуне).
2. Уколико група за билатералне разговоре, која ће бити основана ради измена и допуна овог споразума или решавања спорова не може бити образована у року од 30 (тридесет) дана након што надлежни орган једне Стране прими писани захтев друге Стране, или уколико се не постигне споразум у року од 60 (шездесет) дана у оквиру групе за билатералне разговоре установљене у ту сврху, дотични предмет ће се решавати на нивоу подсекретара/помоћника у министарствима одбране обе државе.
3. У том случају, преговори ће бити започети у року од 30 дана од дана подношења предмета подсекретарима/помоћницима у министарствима одбране, а уколико се не дође до резултата у року од 45 (четрдесет пет) дана, свака од Страна може отказати овај споразум у складу са одредбом става 2. члана 20. овог споразума (Важење и отказивање Споразума).
4. Током поступка измена и допуна, као и решавања спорова, Стране и њихове организације наставиће да испуњавају своје обавезе предвиђене овим споразумом.

ЧЛАН 20.

ВАЖЕЊЕ И ОТКАЗИВАЊЕ СПОРАЗУМА

1. Овај споразум остаје на снази за период од 10 (десет) година. Осим ако једна од Страна не обавести другу Страну дипломатским путем о својој намери да откаже овај споразум 30 (тридесет) дана пре истека рока његове важности, Споразум ће бити обновљен сваки пут за период од наредних годину дана. Ипак, Стране могу у било ком тренутку отказати овај споразум тако што ће дипломатским путем о томе обавестити другу Страну у току важења Споразума. Отказивање Споразума на овај начин ступиће на снагу 90 (деведесет) дана након што надлежни орган друге Стране прими писано обавештење.
2. У случају да се не постигне сагласност путем консултација између Страна у вези са изменама и допунама овог споразума и решавањем спорова, свака од Страна може отказати овај споразум тако што ће дипломатским путем

послати другој Страни писано обавештење. Отказ ступа на снагу 90 (деведесет) дана након што надлежни орган друге Стране прими писано обавештење.

3. Све поверљиве информације и материјали размењени и/или створени заједничком сарадњом у оквиру овог споразума између Страна и/или њихових организација, остаће заштићени у складу са одредбама овог споразума и по престанку важења овог споразума до ког дође на било који начин.

ЧЛАН 21.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај споразум ступа на снагу даном пријема другог од два обавештења којим се Стране међусобно обавештавају да су спровеле поступак који је неопходан за ступање на снагу Споразума, у складу са својим националним законодавством.

ЧЛАН 22.

ТЕКСТ И ПОТПИСИВАЊЕ

Овај споразум је сачињен и потписан у Анкари, дана 12. маја 2009. године, у по два истоветна примерка на српском, турском и енглеском језику, при чему су сви примерци подједнако аутентични. У случају неспоразума у тумачењу одредаба овог споразума, меродаван је текст на енглеском језику.

Потврђујући горе наведени текст, доле потписани, прописно овлашћени за то од стране својих Влада, потписали су овај споразум.

**ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Драган Шутановац, с.р.
министар одбране

**ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ ТУСКЕ**

М. Веџди Гонул, с.р.
министар националне одбране

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије-Међународни уговори”.